

Kroonika

Populaarseim oli magistriõppe informaatika eriala

13. jaanuaril lõppes Tallinna Tehnikaülikoolis talvine vastuvõtt rakendus- kõrgharidus-, bakalaureuse- ja magistriõppesse. Kokku esitati sel talvel 235 avaldust. Populaarseimaks oli magistriõppe informaatika eriala, mille üheksale tasuta õppekohale esitati 22 avaldust.

Rakenduskõrgharidus- ja bakalaureuseõppesse esitati 74 sisseastumise avaldust, neist kõige enam avaldusi laekus äriduse erialale (28 avaldust). Magistriõppesse astumiseks esitati 161 avaldust, neist tasuta õppekohtadele 86 avaldust. Kõige enam avaldusi laekus sel talvel magistriõppes informaatika ja arvutisüsteemide tasuta õppekohtadele ning uue eriala personalitöö ja -arendus kaugõppe tasulistele õppekohtadele. Eelmise talve populaarseimateks olid tehnikaõpetaja, tootearenduse ja tootmistehnika ning arvutisüsteemide erialad.

18. jaanuaril avaldati vastuvõtu infosüsteemi SAIS vahendusel magistriõppe riigieelarvelistele õppekohtadele vastuvõetud üliõpilaskandidaatide nimekiri. Üliõpilaskandidaatidel oli peale vastava e-teate saamist aega kahe päeva jooksul oma õppimatuleku soovi SAISis kinnitada.

Vastuvõtt kõrghariduse katkestamata haridustee jätkamise programmi TULE (Tule Uuesti, Lõpeta Edukalt) õppekohtadele toimus TTÜs 21. – 28. jaanuarini 2011.

TTÜ õppeprorektor on Kalle Tammemäe

Alates 1. veebruarist 2011 on TTÜ õppeprorektor Kalle Tammemäe. Ta on lõpetanud 1981. aastal Tallinna Tehnikaülikooli arvutitehnika eriala.

Enne TTÜ õppeprorektoriks asumist töötas Tammemäe aastatel 2000-2010 Eesti Infotehnoloogia Kolledži rektorina. Alates 1981. aastast on ta töötanud TTÜs, aastatel 1995-1996 Rootsisis Kungliga Tekniska Högskolanis teadurina. 2005. aastast on Tammemäe lugenud loenguid TTÜ infotehnoloogia teaduskonnas erakorralise professorina.

Kalle Tammemäe töö TTÜ õppeprorektorina kestab kuni rektor Andres Keevalliku volituste lõppemiseni.

Senine TTÜ õppeprorektor Jakob Kübarsepp jätkab tööd mehaanikateaduskonna materjalitehnika instituudi metallide tehnoloogia professorina ning TTÜ rektori nõunikuna.

TTÜ kuratooriumi istung

TTÜ kuratooriumi istung algab teisipäeval, 8. veebruaril kell 15.00 TTÜ nõukogu saalis.

Päevakorras:

1. TTÜ kuratooriumi esimehe ja aseesimehe valimine.
2. TTÜ seaduse eelnõu.
3. TTÜ arengukava 2011–2015 eelnõu.
4. Koolitustellimuse tulemuslepingu aruanne.
5. Kohalalgatatud küsimused.

13. jaanuari pärastlõunal kogunesid Tehnikaülikooli raamatukogusse TTÜ austatud emeriitdtsendi Gabriel Hazaku raamatu „Kilde ja mõtteid“ esitlusele ülikooli juhtkonna esindajad, endised ja tänased kolleegid ning õpilased.

Põhjaliku analüüsi raamatust tegi prof Ülo Kaevats, kes lisaks oma väga positiivsele üldhinnangule püüdis leida ka midagi, mida oleks raamatus veel võinud olla. Prof Kaevats oleks tunnustatud analüütikult oodanud mõnevõrra enamgi hinnanguid meie tänase poliitika ja poliitiliste jõudude kohta. Seda oleks Gabriel Hazaku

Mõtteküllane ja meenutusi täis raamatuesitlus

rikalik kogemus kindlalt lubanud teha.

Endiste üliõpilaste nimel kiitis Gabriel Hazaku säravaid loenguid tänane meediaekspert Agu Uudelepp, kes iseäranis hea sõnaga meenutas õpetusi kõne- ja vaidluskunsti vallast. Dots Hazaku tasakaalustavast tegevusest ülikooli ajalehe vastutava väljaandjana aastail 1977-85 rääkisid väga emotsionaalselt toonased tegevtoimetajad Hille Karm ja Urmi Reinde. Klassikaaslaste nimel kiitis raamatu õnnestunud kujundust (kunstnik Ann Gornischeff) ja kunstiprofessor Leo Rohlin.

Raamatukogu direktor Jüri Järs tänas Gabriel Hazakut raamatukogule kingitud teatmeteos-

te eest. (Enne esitlust annetas Gabriel Hazak raamatukogule Friedrich-Ebert-Stiftungi poolt väljaantava ajakirja Internationale Politik und Gesellschaft = International Politics and Society 17 aastakomplekti aastatest 1994 kuni 2010).

Vaimukaid kommentaare jätkus emeriitdtsendil vastuseks kõikidele küsimistele. Kohalolijate hinnangul jääb nüüd oodata järke sellele huvitavalt kirjutatud raamatule.

Pani kirja
Olavi Pihlamägi

- **Väljavõtteid raamatust, mille lehekülgi kokku üle 200.**
Vahelugu (lk 39)

Me kõik muutume ajas ja ruumis. See oli 2009. aasta kevad-suvel. Sõitsin liinibussiga Viru keskusest suvekodusse Randveres. Minu kõrval juhtus istuma soliidne vanaproua. Vahel meeldib mulle vestelda võõraste inimestega, kellega juhuslikult kokku puutun. Nõnda ka seekord. Vestlesime tühjast-tähjast, loomulikult ka masust ja selle mõjust. Siis jäi ta järsku mind vaatama..., mõtles, püüdis midagi meenutada. Küsisin, kas miski teeb muret. Ta vaatas minu poole ja ütles, et mu hääles on midagi tuttavlikku. Niisugune olukord oli mulle varasemast tuntud. Ütlesin, et aitan tal meenutada. Viisin jutu mitmekümne aasta tagusele ajale. ETV väliskommentaatorid olid prouale alati huvi pakkunud. Hakkasime nimesid meenutama. Vambola Põdra kohta ta teadis, et mees on surnud. Mäletas Albert Kääri, teadis, et Simon Joffe asus elama Iisraeli. Kui küsisin, kas ta ka Gabriel Hazakut mäletab, vasta proua kindlalt ja kiiresti: „Muidugi mäletan.“ Väikese pausi järel aga lisas kurval toonil: „Tema on ka ammu surnud.“ Naer ei sobinud, kuigi kippus peale. Ütlesin, et nii see minu teada päriselt ei ole. Ta elavnes ja kostis: „Kas tõesti?“

Vastasin: „Jah, muidu ei saaks ta ju praegu teie kõrval istuda.“ Vanaproua hakkas südamest naerma. Meil mõlemal oli siiralt hea meel.

- **Kraabel küsib – mina vastan Ajakirjandusest (lk 131)**

Poliitiliste teemade puhul häirib kõige enam parteiline kallutus. See on otsekui haigus. olen päri, et puhtal kujul sõltumatut ajakirjandust ei ole olemas. Kui mitte otseselt parteist, siis omanikust-väljaandjast või peatoimetajast on ajakirjanik nii või teisiti alati sõltuv. Ta vähemalt tunnetab nende orientatsiooni. Autoriteetne saab aga olla vaid professionaalne, oma valdkonda põhjalikult tundev, aus ja ühtaegu

andekas ajakirjanik. /---/ Sellega seoses tahan rõhutada vaba ajakirjanduse fundamentaalset tähendust demokraatiale. Mis tahes katsed ajakirjandust suukorvistada (sõltumata kõige õilsamatest motiividest), ei kaalu üles ajakirjandusvabadust. Seetõttu peab ka erandlike piirangute kehtestamine olema igati kaalutletud, piirangud ise aga väga täpselt määratletud. Siin otsekui toimib tuntud põhimõte – pigem olgu üheksa kurjategijat vabaduses, kui üks süüta inimene vangis. See on inimlik ja demokraatlik.

- **Anekdootidest**
Kõik korras (lk 186)

On 30ndate aastate lõpp NSV Liidus. Päevad-ööd täis teadmatust ja hirmu. Intelligentide perekond Odessas, viiekordse maja kolmandal korrusel... Öövaikust rebestavad valjud hääled, automootorite müra. Rasked jooksusammud trepikojas, tugev koputus uksele. Mees hüppab voodist, paneb prillid ette, avab värisedes ukse. Magamistuppa kostab ärev jutt. Uks sulgub pauguga. Mees tormab magamistuppa ning hüüab rõõmsalt: „Maria, kõik on korras – Põleme, tulekahju!“

Valis
Mart Ummelas

Loe ...

- **Emeriitdtsent Gabriel Hazaku mõtlema-panev mälestusraamat**
Lk 1
- **TTÜ-l on uus õppeprorektor Kalle Tammemäe**
Lk 1
- **Energia- ja geotehnika rahvusvaheliselt sümposiumilt**
Lk 2
- **Akadeemikute allee saamisluu**
Lk 3
- **Emeriitprofessor Juha Kallas – 70**
Lk 3
- **Maastikuarhitektuuriõpe tuleb ka Tallinna**
Lk 3
- **TTÜ oli partneriks KALECO projektis**
Lk 4

Avaveerg

Minevikuta ei ole tulevikku

Parafraaseerides Juhan Liivi luulerida tahaksin juhtida tähelepanu sellele, kuidas me sageli käsitleme minevikku valikuliselt, lähtudes mingitest tänastest kinnismõtetest või stereotüüpsetest ettekujutustest. Eriti kurb on see nende põlvkondade jaoks, kes on üles kasvanud viimase paarikümne aasta jooksul ja kellel seetõttu kujuneb nende vanemate ja vanavanemate pürgimustest ja elutööst lihtsustatud või isegi väärastunud ettekujutus.

Sellise pinnapealse suhtumisega meie ühisesse minevikku aitab tõhusalt võidelda tõeliselt sisukas ja süvenev raamat TTÜ emeriitdtsendilt Gabriel Hazakult „Kilde ja mõtteid. Elust. Ülikoolist. Öigusest. Poliitikast“, mille esitlus leidis aset paar nädalat tagasi (vt kõrvalolevat kirjutist). Ootaksin ka teistelt soliidsele ikka jõudnud Eesti vaimuimimestelt samasugust pieteeditundelist suhtumist perioodi, mida tänasel päeval on pahatihti harjutud näitama vaid kas mustades või karikatuursetes värvides. (Sel puhul olen alati mõelnud, et kas 20 aasta pärast hakatakse ka meie tänast ellusuhtumist ja siiraid ponnistusi samamoodi pilama kui tollast aega praegu mõnes telesarjas.)

Gabriel Hazak on toonud meieni Eesti juudi kogukonna keeruka saatust, aga ühtlasi eestimeelsuse. Kinnitanud usku sellesse, et Tartu Ülikooli juurharidus on ka tänase Eesti õigussüsteemi vundament, ning et õigust mõisteti ka siis ja peamiselt ikka seaduste ja südametunnistuse järgi. Meenutused raadio- ja teletööst aga tekitavad tänases ringhäälingutöötajas lausa kadedust. Missugune kommentaatorite kaader, missugune esinemisõskus ja käsitluste haare, mis tänasel päeval sugeneb pahatihti vaid üleilmsetele uudisteagentuuridele järele targutamiseks! Väliskommentaatorite arvigi on mitu korda väiksem kui siis. Loomulikult tuleb toonast tulemust võtta ajastukohase mõõndusega, aga on siis täna teisiti!

Soovitaksin lugeda seda Gabriel Hazaku värsket elulooraamatut kõigil, eriti tudengeil, et mõista selgemalt ja õiglasemalt meie lähiminevikku. Ent ühtlasi on see väärt publitsistika, sest paljud autori mõttekäigud kasvavad üle põhimõttelisemaks seisukohavõtuks paljude tänase Eesti probleemide üle.

Mart Ummelas

Lõppes LLP KALECO projekt

Alates 2009. jaanuarist on TTÜ olnud partneriks LLP rahvusvahelises projektis KALECO, mille eesmärgiks on edendada ja tõsta teadmisi mitmekeelsusest. Projekt kestis kaks aastat ning lõppes eelmise aasta detsembris. Projekti koordineeris Itaalia partner Comune di Pavia (Pavia kommunoon), kokku osales 9 partnerit järgnevatest riikidest: Inglismaa, Itaalia, Saksamaa, Prantsusmaa, Rumeenia, Rootsi, Eesti, enamasti esindatud ülikoolide või kohalike omavalitsuste poolt.

KALECO projekti peamisteks eesmärkideks oli edendada keelelist mitmekesisust, multikultuursust ning toetada elukestvat õpet ja kultuuridevahelist suhtlemist. Samuti sooviti tõsta teadlikkust keeltest ja erinevatest kogemustest selles ning võrrelda erinevate riikide praktikaid. Täpsemalt saab projektist ja selle eesmärkidest lugeda projekti kodulehel www.kaleco.eu

TTÜst osales projektis nii rahvusvaheliste suhete osakonna töötajaid kui ka välistudengeid. Peamiste tegevustena võib välja tuua:

- Eesti ja TTÜ keelelist olukorda kirjeldav dokument;
- WebRaadio, kus TTÜ välistudengid osalesid Internetis kuulatava Itaalia kooliraadio ülekannetes rääkimaks oma kogemusest Eestis ning seda oma emakeeles. Antud WebRaadiot on võimalik kõigil kuulata www.kaleco.ee ;
- „Creative Mind Competition“ võistlus kõigile välistudengitele, mis leidis aset igal semestril ning mille raames esitasid välisüliõpilased videoid, esseesid, pilte ning isegi muusikapalasi, mis kirjeldasid nende kogemust Eestis ja meie riiki, inimesi ning kultuuri läbi nende silmade. Siinjuures tehti tiheadat koostööd ESN Tallinnaga.

ga. Parimad antud töödest on kättesaadavad ka TTÜ kodulehel Rahvusvahelise koostöö alamenüüs;

- küsitlus TTÜ välistudengite hulgas mitmekeelsusest ja keeleõppes Eestis, mis on heaks tagasisideks ja leiab kindlasti ka edaspidist kasutamist;
- osalemine Itaalias keelefestivalil, kus messiboksis tutvustati Eesti riiki ja TTÜd läbi keeleliste ja kultuuriliste aspektide ning osaleti erinevatel selle valdkonna seminariidel ja töötubades.

Lisaks ülalpool nimetatule hõlmas projekt veel teisigi tegevusi, näiteks mitmekeelse tudengiteatri projekti, keelelisi autobiograafiaid, keeleõpetajate koolitusmooduli loomist jm. TTÜ jaoks oli kindlasti oluliseks väärtuseks informatsiooni jagamine ning õppimine teiste riikide praktikatest, sest Eesti riigi kogemus ja situatsioon immigrantide ning keelte osas on pigem erinev KALECO projekti partnerite ja Lääne-Euroopa suurriikide omast. Lisaväärtuseks oli kindlasti välistudengite kaasamine ning uute kontaktide loomine välispartneritega.

Keit Kiissel
Rahvusvahelise tasemeõppe talitus

TTÜ asutas uued kompetentsikeskused

TTÜ nõukogu asutas oma kolledžite juurde väikelaevaehituse kompetentsikeskuse Kuressaarde ja põlevkivi kompetentsikeskuse Virumaale.

Keskuste loomist toetab Euroopa Regionaalarengu Fondi „Kompetentsikeskuste arendamise“ meede ning mõlema keskuse eesmärgiks on toetada oma regiooni teadmus- ja tehnoloogiamahukaid valdkondi. Nii on Saaremaa kompetentsikeskuse eesmärgiks väikelaevaehituse alase inseneritehnilise oskusteabe koondamine ja arendamine ning Virumaa kompetentsikeskuse eesmärgiks põlevkivitööstuse teaduspõhise arengu soodustamine.

TTÜ Kuressaare Kolledži direktori Anne Keerbergi sõnul on regionaalsete kompetentsikeskuste loomisel märgiline tähendus: „On fakt, et teadus-arendustegevus ja kõrgharidustasemel õpe tõmbekeskustest väljaspool mõjutab regionaalarengut väga positiivselt. Kompetentsikeskuste loomine näitab, et Tehnikaülikool peab teaduspõhist arengut reagoonides oluliseks.“

Kuressaare kolledži väikelaevaehituse kompetentsikeskuse koostööpartneriteks on Eesti Mereakadeemia, Kuressaare linn, Saaremaa Omavalitsuste Liit, Saaremaa Arenduskeskus, Kuressaare Ametikool, MTÜ Kuressaare Campus ja Eesti Väikelaevaehituse Liit koos oma liikmesettevõtetega.

TTÜ Virumaa Kolledži direktori Viktor Andrejevi sõnul koondab põlevkivi kompetentsikeskus ühise laua ümber ettevõtted, teadus- ja haridusasutused ning kohalikud omavalitsused selleks, et aidata kaasa piirkondliku asjatundlikkuse kasvule põlevkivi valdkonnas ja Ida-Virumaa konkurentsivõime suurendamisele. „Keskusest on plaanis välja arendada nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt tunnustatud põlevkivialane koostöö- ja teabeorganisatsioon,“ kinnitab Viktor Andrejev.

Virumaa kolledži põlevkivi kompetentsikeskuse partneriteks on Eesti Energia, Viru Keemia Grupp, Kiviõli Keemiatööstus, Ida-Viru Maavalitsus, Kohtla-Järve Linnavalitsus, Ida-Viru Ettevõtluskeskus, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Ida-Virumaa

Ülikool & Ühiskond

Kutsehariduskeskus, Narva Kutseõppekeskus ja Rakvere Ametikool. Nõusoleku ühinemiseks on andnud ka Tallinna Ülikool, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, Inseneribüroo Steiger, Kunda Nordic Tsement ja Ida-Virumaa Tööstusala Arendus.

Mõlema kompetentsikeskuse peamiseks ülesandeks saab olema teadmuste osutamine ja oskusteabe arendamine. Kavandatakse ka ettevõtjate vajaduste kaardistamist, ühisprojektide algatamist ja juhtimist, alus- ja rakendusuringuid, täiendusõppe pakkumist, valdkondlike andmebaaside loomist ning uuringu- ja laboriteenuste osutamist ettevõtetele.

TTÜ nõukogu istungil rõhutas rektor Andres Kevallik kompetentsikeskuste moodustamise otsuse kinnitamise järel, et vastavate keskuste rajamine ja arendamine on kogu ülikooli ühine üritus ning kolledžitel on teaduskondade näol tugev seljatagune.

TTÜ on Eesti Töötukassa teenusepartner

2011. aasta alguses esitas Tallinna Tehnikaülikool Eesti Töötukassale koostööavalduse, mille alusel jätkatakse koolituskaardi teenusepartneritena. See annab võimaluse kõikidel struktuuriüksustel, kolledžitel ja asutustel pakkuda Töötukassa klientidele koolitusvõimalusi.

Koolituskaardi eesmärgiks on töötute võimalikult kiire töölerakendamine vajaliku tööalase ümber- ja täiendusõppe osutamise abil. Tööalaseks koolituseks on kutse-, ameti- ja erialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamine või täiendamine ning ettevõtluskoolitused.

TTÜ poolt pakutavate erialaste täiendus- ja ümberõppeks sobivate koolitusprogrammide kohta leiab infot koolituskalendrist: www.ttu.ee/taienduskoostuudus/kalender ning ka struktuuriüksuste, kolledžite ja asutuste kodulehekülgedelt.

Õpe

Uuest semestrist rohkem tasuta vabaõpet!

Alates 2010/2011. õppeaasta kevadsemestrist on suurel hulgal TTÜ üliõpilastel võimalik õppida tasuta senisest suuremas mahus oma õppekavasse mittekuuluvaid õppeaineid ehk vabaõppe aineid.

Riigieelarvelisel (RE) või riigieelarvest finantseeritaval riigieelarvelisel (TREV) õppekohal täiskoormusega õppiv üliõpilane saab edaspidi õppida tasuta piiramatult mahus TTÜs õpetatavaid, kuid oma õppekavasse mittekuuluvaid õppeaineid ja külalisüliõpilase suunamislega teiste Eesti avalik-õiguslike ülikoolide õppeaineid. Osakoormusega õppivad RE ja TREV tudengid saavad vabaõppe aineid õppida tasuta endises mahus ehk kuni kahekordses oma õppekavas

ette nähtud vabaõppe mahus. Samal ajal jäi kohustusliku vabaõppe maht kõigis õppekavades endiseks.

Õppeaineid, mis kuuluvad ainult nendesse õppekavadesse, millele moodustatakse ainult riigieelarveliseid (REV) õppekohti, saavad teiste õppekavade alusel õppivad üliõpilased õppida õppeteenustasust eest. Samuti saab vabaaineid (vabaained on need ained, mis ei kuulu ühegi õppekava koosseisu) üldjuhul õppida õppeteenustasust eest. Samas endiselt jääb kehtima kord, mille järgi saab tasuta õppida teatud vabaaineid, nende hulgas näiteks kehaline kasvatus, enesejuhtimine, keeleõpe jne, selle nimekirja kinnitab rektor oma käskkirjaga.

AEG INVESTEERIDA HARIDUSSE

ARCHIMEDES Haridus- ja Teadusministeerium

TOETAVAD DOKTORIÕPINGUID VÄLISÜLIKOOLIDES

- ✓ Toetust saavad taotleda kõik 2011./2012. õppeaastal välisülikoolis täisajaga õppivad doktorandid, kes on valmis pärast lõpetamist asuma tööle doktorikraadi nõudval ametikohal Eestis.
- ✓ Toetusest kaetakse elamis- ja reisikulud, õppemaks ja lapsetoetus õpingute nominaalaja lõpuni.
- ✓ Esmakordselt on võimalik taotleda toetust ka osaajaga õpinguteks.

Konkurss on avatud kõigi valdkondade doktorantidele, seekord on eriti oodatud taotlused haridusökonoomika valdkonnas.

Taotluste esitamise tähtaeg 1. märts 2011

Täpsem teave Sihtasutuse Archimedes veebilehel www.archimedes.ee/rkt